

Катерина Момот

студентка 3 курсу юридичного факультету
Хмельницького університету управління
та права імені Леоніда Юзькова

Роль Ради Європейського Союзу у формуванні політики безпеки та оборони

В умовах зростання міжнародних загроз та викликів, таких як дії експансіоністських держав та авторитарних режимів, Рада Європейського Союзу є центральним елементом механізму формуванні безпеки та оборони ЄС. Як ключовий інструмент, вона забезпечує координацію зусиль держав-членів, сприяє розробці спільних стратегій та операцій у сфері безпеки та оборони, а також сприяє підвищенню європейської обороноздатності.

Рада Європейського Союзу – «міжурядовий» інститут, що складається з посадових осіб виконавчої влади держав-членів, в ранзі міністра [2, 47]. Відповідно до статті 23 Договору про заснування Європейської Спільноти, Рада включає по одному представнику від кожної держави-члена на міністерському рівні, уповноваженому створювати зобов'язання для уряду цієї держави-члена [3].

Згідно з установчими договорами, Рада ЄС відповідає за формування зовнішньої політики Європейського Союзу, координацію економічних політик держав-членів, участь у законотворчому процесі, має повноваження укладати міжнародні угоди та контролювати виконання рішень Європейського Союзу, а також має право готувати пропозиції щодо стратегії у сфері спільної зовнішньої політики і політики безпеки.

Незаконні дії Росії проти України та терористичні напади ХАМАСу на Ізраїль стали серйозними загрозами для міжнародної безпеки, які спричинили гуманітарні кризи та дестабілізацію в Європі та на Близькому Сході. З огляду на гуманітарну ситуацію, Рада, посилаючись на висновки Європейської Ради, закликає до негайного припинення вогню, звільнення всіх заручників та надання необхідної допомоги палестинцям [1].

Російська агресія проти України стала каталізатором для посилення ролі Ради ЄС у сфері безпеки та оборони. Стратегічний компас та Версальська декларація визначили нові пріоритети для Євросоюзу у цій галузі. Зокрема, можна виокремити 4 головних напрями співпраці: безпекові зобов'язання, боєприпаси та ППО, навчання та консультації, і Фонд допомоги Україні/Європейський фонд миру.

Щодо безпекових зобов'язань, ЄС підтверджує свою відданість принципу міжнародного права і підкреслює необхідність поважати територіальну цілісність України в межах її міжнародно визнаних кордонів. 27 червня 2024 року в Брюсселі відбулося підписання Спільних безпекових зобов'язань між Європейським Союзом та Україною [5].

Цей нормативний акт має на меті забезпечити передбачувану, довгострокову та сталу підтримку Європейського Союзу у сфері безпеки та оборони України, розширюючи поточну допомогу. Документ передбачає залучення місій Спільної політики безпеки та оборони (СПБО) та інших заходів у сфері безпеки, які будуть тісно пов'язані з макрофінансовою, гуманітарною допомогою та підтримкою реформ.

Рада ЄС підкреслює необхідність комплексної військової допомоги Україні, яка включає як термінові поставки зброї та боєприпасів, передусім артилерії, ракет, протиповітряної оборони та артилерійських систем, а також безпілотних літальних апаратів, так і довгострокові програми з розвитку оборонного потенціалу [4].

Європейський фонд миру, створивши спеціальний Фонд допомоги Україні, гарантує незмінну підтримку наших Збройних Сил. Рада вітає прогрес у прийнятті додаткових правових актів з метою втілення Фонду допомоги Україні та інших заходів допомоги в рамках фонду відповідно до імплементаційних правил Фонду [5]. Спрямування від заморожених російських активів коштів через Європейський фонд миру допоможе досягти стратегічної мети ЄС щодо забезпечення безпеки та стабільності в євроатлантичному регіоні.[1].

Отже, підсумовуючи, можна стверджувати, що Рада ЄС є центральним органом, який формує та координує політику безпеки та оборони ЄС. В умовах зростання міжнародних загроз, Рада ЄС демонструє комплексний підхід до забезпечення безпеки, який включає як військову допомогу, так і боротьбу з безкарністю за міжнародні злочини. Даний інститут відіграє вирішальну роль у зміцненні безпеки Європи та підтримці України у боротьбі за незалежність.

Література

1. Висновки Ради ЄС щодо безпеки та оборони Євросоюзу. EEAS. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/visnovku-padu-ec-щодо-безпеки-та-оборони-евросоюзу_uk?s=232 (дата звернення: 24.09.2024).
2. Озернюк Г. В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи Європейського права і та ідейні засади Європейської політичної інтеграції і. Одеса : Од. політехніка, 2021. 186 с. URL: <http://dspace.op.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12179/3/Озернюк%20Конспект%20Право%20ЄС%202021.pdf> (дата звернення: 28.09.2024).

3. Договір про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства) : Договір Європ. екон. співтовариства від 25.03.1957 р. : станом на 1 січ. 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text (дата звернення: 24.09.2024).

4. Спільні безпекові зобов'язання між Україною та Європейським Союзом : від 27.06.2024 р. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ukrayina-ta-yes-pidpisali-spilni-bezpekovi-zobovvazannya-91813> (дата звернення: 24.09.2024).

5. ЄС підписав з Україною безпекові зобов'язання та виділив 1,9 млрд євро в межах Механізму підтримки України. <https://eu4ukraine.eu/whats-happening-ua/news-ua/eu-signs-security-commitments.html> (дата звернення: 24.09.2024).

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**